

ОСОБЛИВОСТІ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМ ПРОЦЕСОМ У ВНЗ

Основна мета впровадження інформаційної системи управління навчальним процесом – це підвищення ефективності діяльності, оперативності управління, планування і використання всіх ресурсів ВНЗ, якості підготовки фахівців.

Серед відомих на ринку України систем управління навчальним процесом у ВНЗ можна відзначити:

➤ автоматизовану систему управління навчальним процесом для вищих навчальних закладів усіх рівнів акредитації АСУ «ВНЗ», розроблену у НДІ прикладних інформаційних технологій, яка є частиною інформаційно-виробничої системи «Освіта». До складу системи входять такі основні компоненти, як: АС «Деканат», АС «Приймальна комісія», АС «Студмістечко»;

➤ пакети програм ПП «Політек-софт»: «Деканат», «ПС-ЄВРОДИПЛОМ», «ПС-Абітурієнт», «Колоквіум», «Бібліограф», «Персонал».

Поряд з цим у багатьох великих ВНЗ функціонують і власні розробки подібних систем. До них можна віднести: електронну систему управління ВНЗ «Сократ» ВНАУ; інформаційну систему «Електронний університет», створену і введена в експлуатацію у ХНУ; інформаційно-аналітичну систему управління ВНЗ «Університет» ХДУ; засоби автоматизації роботи та управління навчальним закладом, розроблені та впроваджені НУ «Львівська політехніка» та ЛНУ ім. Івана Франка; комплексну систему автоматизації управління навчальним процесом, розроблену й введена в експлуатацію у ЛІ УБС; інформаційно-аналітичну систему управління навчальним процесом, розроблену ЧДТУ в рамках НДР.

Залежно від способу створення, подібні системи мають низку характерних особливостей, як позитивних, так і негативних.

Комерційні інформаційні системи, створені незалежними розробниками:

✓ *позитивні ознаки:* добра документованість; консультаційна підтримка (у разі, якщо фірма-розробник залишається на ринку); широкий набір функціональних можливостей;

✓ *недоліки:* надмірна комерціалізація; надлишкова універсальність; складність налаштування; громіздкий інтерфейс користувача [1, с. 167].

Інформаційні системи індивідуальної розробки:

✓ *позитивні ознаки:* точніше відповідають специфічним умовам та вимогам ВНЗ, бо розробляються у тісному контакті з майбутніми користувачами; гнучкіше та оперативніше реагують на зміни у законодавстві та загальній економічній ситуації; є зручнішими для використання персоналом навчального закладу;

✓ *недоліки:* гірше документовані; більше залежать від персонального супроводу своїми розробниками, а відтак їхня експлуатація може стати проблематичною або й неможливою у разі, коли працівник чи група розробників звільняються чи переходять на іншу роботу [1, с. 169].

Комплексні електронні системи управління можуть стати ефективною інформаційною підтримкою для всіх категорій користувачів системи.

Для цього, у АСУ ВНЗ повинні бути включені підсистеми: електронного документообігу; планування і контролю навчальної діяльності; управління науковою діяльністю; інформаційно-довідкова система; портал ВНЗ; системи інших видів діяльності (кадрова і фінансова) [2, с. 200].

Наприкінці можна відзначити: електронна система управління навчальним процесом у ВНЗ повинна враховувати цілі та завдання аудиторії користувачів системи; впровадження комплексної електронної системи управління у ВНЗ буде ефективним при умові технічної, програмної та організаційної підтримки.

Список використаних джерел:

1. Петрович Й. М. Інформаційні системи управління навчальним процесом у ВНЗ: порівняльний аналіз / Й. М. Петрович, Ю. М. Римар // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2012. – № 735 : Логістика. – С. 167–175.
2. Федякова Н. Н. Совершенствование информационных систем управления ВУЗом / Н. Н. Федякова // Интеграция образования. – 2016. – Т. 20. – № 2. – С. 198-210.